

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.400.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11610 Pani Posłanki Katarzyny Osos, w sprawie środków przekazywanych na realizację asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Podstawą prawną resortowych Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST) oraz „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych (dalej jako „programy”) jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296). Programy finansowane są ze środków Funduszu Solidarnościowego (dalej jako: „fundusz”), którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej rozumie oczekiwania środowiska osób z niepełnosprawnościami i realizatorów programów dotyczące zwiększenia poziomu finansowania przedmiotowego wsparcia. Pula środków przekazywanych przez Ministra na ten cel jest sukcesywnie i znacząco, z edycji na edycję, zwiększana, tak aby wzrost liczby podmiotów uczestniczących w programach, a przede wszystkim rosnąca liczba bezpośrednich beneficjentów świadczonego w ich ramach wsparcia, nie powodowały spadku dostępności usługi.

W roku 2019 łączna kwota dotacji z Funduszu Solidarnościowego przyznana jednostkom samorządu terytorialnego wyniosła 100 000 tys. zł, w 2021 r. – 144 000 tys. zł, w 2023 r. – 505 000 tys. zł, zaś w 2024 r. – 760 000 tys. zł. W roku bieżącym samorządy terytorialne otrzymały wsparcie finansowe w kwocie wynoszącej 1 000 488 tys. zł - oznacza to zwiększenie nakładów na realizację przedmiotowego wsparcia aż o 30% w stosunku do roku 2024. Na uwagę zasługuje również fakt, że w 2025 r. łączna pula środków zabezpieczona na realizację usługi asystencji osobistej organizowanej nie tylko przez samorządy terytorialne, ale także przez organizacje pozarządowe, sięgnęła rekordowej kwoty 1 310 488 tys. zł.

Odnośnie do kwestii finansowania przyszłorocznej edycji programów, pomimo, iż na funduszu ciąży obecnie wiele zobowiązań (m.in.: finansowanie resortowych i rządowych programów; odpis na Fundusz Dostępności; transfery takie jak: świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, dodatek dopełniający, renta socjalna i zasiłek pogrzebowy), podjęto działania mające na celu ponowne zwiększenie puli środków przeznaczonych na realizację programowej asystencji osobistej. W roku 2026 wzrośnie ona – w porównaniu do roku bieżącego – o 113 385 000,00 zł. Z tej kwoty ponad 103 mln zł zostanie przekazane samorządom terytorialnym.

Celem poprawienia sprawiedliwości i efektywności procesu dystrybucji środków zmodyfikowano procedurę podziału dofinansowania, polegającą – w przypadku JST – na uwzględnianiu dodatkowych kryteriów, takich jak: populacja mieszkańców gminy/powiatu; posiadanie przez gminę/powiat Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych; wysokość wykorzystanych środków Funduszu w poprzednich edycjach programu; zlecenie realizacji usług organizacjom i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, a także podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy. W przypadku organizacji pozarządowych wprowadzono kryteria ewaluacji podmiotów ubiegających się o celową dotację, pozwalające na premiowanie tych, które rzetelnie wypełniają swoje statutowe cele dotyczące zaspokojenia potrzeb osób z niepełnosprawnościami i posiadają doświadczenie w realizacji programów.

Informuję, że Stały Komitet Rady Ministrów przyjął projekt ustawy o asystencji osobistej. Projekt wkrótce trafi pod obrady Rady Ministrów. Rządowa ustawa o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadzi systemowe rozwiązania, które zagwarantują stabilność i powszechność przedmiotowego wsparcia, uwzględniając potrzeby, preferencje oraz prawo do niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami. Do najważniejszych założeń projektu należą:

- wsparcie ustalane na maksymalnie pięć lat;
- zwiększenie godzinowego wymiaru wsparcia, względem tego, które dostępne jest w ramach programowej asystencji,
- gwarancja realizacji ustawy w każdym powiecie,
- zapewnienie osobie z niepełnosprawnościami swobody w wyborze podmiotu świadczącego jej usługę asystencji (powiat, organizacja pozarządowa), a także gwarancja swobody wyboru samego asystenta,
- wprowadzenie mechanizmu pełnej indywidualizacji wsparcia (zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do wysokiej jakości usług dopasowanych do ich indywidualnych potrzeb – łącznie ze wsparciem osoby z niepełnosprawnościami w wykonywaniu niezbędnych czynności medycznych, po specjalistycznym instruktażu asystenta).

W kolejnych latach realizacja programowej asystencji osobistej będzie kontynuowana na zasadzie komplementarności. Oznacza to, że osoby z niepełnosprawnościami, które nie będą uprawnione do korzystania z ustawowego wsparcia, nie utracą dostępu do świadczonych w jej ramach usług.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/